

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyně JUDr. Blanky Trávníkové a Mgr. Markéty Jiráskové ve věci

žalobce: **Správa služeb hlavního města Prahy**, IČO: 70889660,
se sídlem Praha 8, Kundratka 1951/19,

proti

žalovanému: **Václav K.**, narozen xxx,
bytem xxx,
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznici Heřmanice,

o zaplacení částky 74 500 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 14. srpna 2020, č. j. 20 C 67/2020-45,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích II. a III. **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zastavil soud I. stupně řízení co do částky 300 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 74 500 Kč od 7. 11. 2019 do 2. 3. 2020 (výrok I.). Ve zbylé části pak žalobnímu návrhu vyhověl a žalovanému uložil povinnost, aby žalobci zaplatil částku 74 200 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 74 200 Kč od 3. 3. 2020 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.). Zároveň uložil žalovanému povinnost, aby na nákladech řízení zaplatil žalobci částku 3 580 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).
2. Soud I. stupně takto rozhodl o návrhu, kterým se žalobce proti žalovanému domáhal zaplacení souhrnné částky 74 500 Kč s příslušenstvím za technické úkony spočívající v odtahu vozidla žalovaného tov. zn. Ford Focus, registrační značky xxx a za následné umístění vozidla na odstavném parkovišti, provozovaném žalobcem. Vyšel přitom ze zjištění, že výše uvedené osobní vozidlo žalovaného bylo odtaheno dne 30. 5. 2019 z adresy xxx. Následně bylo umístěno na střeženém parkovišti, provozovaném žalovaným, kde se vozidlo nacházelo i ke dni zahájení řízení a rozhodnutí soudu I. stupně. Žalovaný si přes výzvu žalobce vozidlo z odstavného parkoviště nevyzvedl a žalobci neuhradil ničeho ani za odtah vozidla, ani za parkovné.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalovaný předmětné vozidlo v rozhodné době vlastnil a provozoval. Na adresu nacházející se v xxx jej dne 14. 4. 2019 podle vlastního tvrzení zaparkoval, avšak měl v úmyslu jej později přeparkovat, aby nepřekáželo. Téhož dne večer byl zadržen Policí ČR a vsazen do vazby. Z výkonu vazby se pokoušel celou záležitost vyřešit prostřednictvím svých rodičů, kterým chtěl předat klíče i doklady od vozidla. Tyto úkony mu však pracovníci vazební věznice neumožnili, čímž měla žalovanému vzniknout škoda.
4. Takto zjištěný skutkový stav posoudil soud I. stupně podle ustanovení § 27 odst. 5, ve spojení s § 45 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu a dále podle nařízení hlavního města Prahy ze dne 12. 2. 2013 o maximální ceně za odtah osobního automobilu a za služby parkovišť odtahovaných osobních automobilů. Poté shledal, že návrh žalobce je v převážné části po právu, když zohlednil částečné zpětvzetí žaloby co do částky 300 Kč s příslušenstvím. V tomto rozsahu řízení o zaplacení dlužné částky zastavil (výrok I. rozsudku).

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková

5. Ve zbylé části pak žalobní návrh projednal a žalobě vyhověl s odkazem na ustanovení § 27 odst. 5 zákona o silničním provozu, když dovodil, že vozidlo žalovaného neoprávněně stálo na vyhrazeném parkovišti a policista v souladu s tímto předpisem rozhodl o odstranění na náklad jeho provozovatele. Následně bylo vozidlo umístěno na střeženém parkovišti žalovaného. Soud I. stupně zdůraznil, že ve věci bylo nesporné, kdo je vlastníkem a provozovatelem vozidla, kdo jej na vyhrazeném místě zaparkoval a rovněž to, že bylo na pokyn policisty odtaženo na střežené parkoviště, kde se nacházelo i v době rozhodnutí soudu I. stupně.
6. Soud I. stupně dovodil, že žalobci vzniklo podle nařízení hlavního města Prahy právo ze dne 12. 2. 2013 na zaplacení maximální ceny za odtah ve výši 1 900 Kč, dále zaplacení parkovného ve výši 750 Kč za 1. až 3. den umístění vozidla a dále parkovného za 4. až 180. den umístění vozidla ve výši 400 Kč denně (177 dnů) a parkovného ve výši 50 Kč denně za 181. a následující dny parkování. Do podání žaloby tak dluh žalovaného dosáhl částky 74 200 Kč. S tímto podstatným odůvodněním soud I. stupně žalobnímu návrhu ve zbylé části vyhověl. Obranu žalovaného, podle níž škodu v žalované výši způsobila věznice, která mu neumožnila předat rodičům klíčky a doklady od vozidla, považoval soud I. stupně za neopodstatněnou, stejně jako obranu spočívající v nízké ceně předmětného vozidla a v tvrzené nemajetnosti žalovaného. V této souvislosti soud I. stupně pouze uvedl, že námitky žalovaného nemají žádný vliv na skutkové ani právní posouzení věci samé a žalovaný se nemůže bez dalšího zbavit povinnosti uhradit dluh jen z toho důvodu, že je nemajetným.
7. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil soud I. stupně odkazem na ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. s tím, že žalobce měl ve věci „takřka“ plný úspěch. Náhradu nákladů řízení na straně procesně úspěšného žalobce vypočetl soud I. stupně podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. a celkové náklady vyčíslil na 3 580 Kč.
8. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dne 21. 9. 2020 včasné odvolání, které ještě doplnil podáním ze dne 6. 10. 2020. Podle obsahu směřovalo odvolání žalovaného pouze proti vyhovujícímu výroku ad II. a proti nákladovému výroku ad III. rozsudku.
9. V rámci opravného prostředku zopakoval odvolatel genezi sporu mezi účastníky a opakovaně poukázal na svou nemajetnost, když současně zdůraznil i nízkou hodnotu odtaženého vozidla. Podle názoru žalovaného mělo vozidlo v době odtažení hodnotu maximálně 20 000 Kč. Žalovaný proto navrhl, aby napadený rozsudek byl odvolacím soudem zrušen a auto mu bylo bez nákladů vráceno.
10. Žalobce se k odvolání žalovaného nevyjádřil.
11. Odvolací jednání v dané věci bylo nařízeno na 20. 10. 2021. K tomuto jednání se žalobce bez omluvy nedostavil. Žalovaný souhlasil s jednáním ve své nepřítomnosti, když se předtím omluvil i z konání soudem nařízené videokonference. Odvolací soud proto postupoval podle ustanovení § 101 odst. 3 o. s. ř., za použití § 211 o. s. ř. a spornou věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti účastníků, vycházeje přitom z obsahu spisu a provedených důkazů. Odvolací soud přezkoumal postupem podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. správnost rozsudku soudu I. stupně, včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích podaného odvolání (§ 206 odst. 2 o. s. ř.). Poté dospěl k závěru, že zatím nejsou dány podmínky ani pro potvrzení ani pro změnu napadené části rozhodnutí soudu I. stupně.
12. Především je třeba uvést, že soud I. stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, když se nezabýval námitkami žalovaného. Ohledně tvrzené nemajetnosti žalovaného uvedl soud pouze tolik, že tato nemá žádný vliv na skutkové ani právní posouzení věci samé a žalovaný se nemůže bez dalšího zbavit povinnosti uhradit dluh jen proto, že je nemajetným. Další z námitek žalovaného, podle níž mělo předmětné vozidlo v době odtahu již jen nepatrnou hodnotu, soud I. stupně neřešil vůbec. Jedná se přitom o námitky relevantní.

13. Náhrada nákladů na odtah vozidla, které tvoří překážku na pozemní komunikaci, představuje specifický nárok, který judikatura analogicky kvalifikuje jako náhradu škody s tím, že tato škoda spočívá nejen v nákladech na samotný odtah, ale i v parkovném za umístění odtaženého vozidla na střeženém parkovišti, neboť postup spočívající v umístění na střeženém parkovišti vyplývá z prevenční povinnosti ve smyslu § 2900 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném od 1. 1. 2014 (dále jen o. z.). Způsobením škody tak vzniká závazkový právní vztah mezi provozovatelem vozidla a vlastníkem pozemní komunikace nebo osobou, která je na základě smluvního vztahu s tímto vlastníkem komunikace oprávněná vozidla odstraňovat (srov. náleží Ústavního soudu ČR ze dne 6. 11. 2003, publikován pod sp. zn. III. ÚS 150/2003).
14. Soudní rozhodovací praxe se opakovaně zabývala též rozsahem nákladů na odtažení vozidla. Nejvyšší soud ČR v této souvislosti vyložil, že za odstranění vozidla z pozemní komunikace nemůže být považováno pouze jeho prosté odtažení, ale i následné umístění tam, kde vozidlo nebude představovat překážku provozu. Je-li odtažení vozidla spojeno s jeho uskladněním, jsou i s tím spojené náklady nákladem na odstranění vozidla ve smyslu § 45 odst. 4 zák. o silničním provozu (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 11. 2011, publikováno pod sp. zn. 25 Cdo 4706/2009).
15. Současně je však třeba při výpočtu tohoto specifického nároku žalobce zkoumat i hodnotu odtaženého vozidla. Zejména je třeba zkoumat, zda neexistuje *zjevný nepoměr* mezi výrazně nízkou hodnotou vozu a vysokými náklady na jeho dlouhodobé parkování. Nejvyšší soud ČR v této souvislosti vyložil, že při kalkulaci tzv. refundace nákladů za odtah a za umístění vozidla na odstavném parkovišti zakládá zjevný nepoměr mezi výrazně nízkou hodnotou vozu oproti vysokým nákladům na jeho dlouhodobé parkování důvod k moderaci soudu podle ustanovení § 450 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 9. 2017, publikován pod sp. zn. 25 Cdo 546/2016).
16. Výše uvedený názor vyplývá z toho, že se jedná o specifický nárok žalobce, který se analogicky kvalifikuje jako náhrada škody, což na druhé straně zakládá oprávnění soudu používat tzv. moderaci soudu. Podle závěrů dovolacího soudu musí být moderační právo u tohoto specifického nároku dokonce posuzováno širěji, neboť se nedotýká práva na odstranění nepříznivého zásahu do majetkové sféry poškozeného, nýbrž jeho zákonem upravené činnosti, která má i výdělečnou stránku. Ve specifických poměrech tohoto typu nároku je proto vedle ostatních obecných kritérií třeba zvažovat i poměr výše požadované částky a zůstatkové ceny vozidla, když zjevný nepoměr mezi výrazně nízkou hodnotou vozu oproti vysokým nákladům na jeho dlouhodobé parkování zakládá důvod k moderaci. Citované závěry z rozhodnutí publikovaného pod sp. zn. 25 Cdo 546/2016 jsou použitelné i za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, přičemž snížení náhrady je upraveno v ust. § 2953 o. z.
17. Z výše uvedeného plyne, že soud I. stupně v řízení pochybil, pokud se nezabýval tvrzením žalovaného o jeho majetkových poměrech a především nečinil zjištění ohledně údajně nízké hodnoty odtaženého vozidla, která by mohl následně porovnat s výší žalobcem požadovaných nákladů na dlouhodobé parkování téhož vozidla. Skutková zjištění soudu I. stupně tedy byla nedostatečná a jeho právní závěr se v důsledku toho stal předčasným, tedy nesprávným. Ve věci tím byly založeny odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. d), e) a g) o. s. ř.
18. Odvolacímu soudu proto nezbylo, než postupovat podle ustanovení § 219a odst. 1 písm. b), odst. 2 o. s. ř., napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení /§ 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř./. V dalším řízení se soud I. stupně zaměří na majetkové poměry žalovaného a zejména pak na zjištění hodnoty odtaženého vozidla v rozhodné době, a to s ohledem na výši žalobcem požadovaných nákladů za parkovné odtaženého vozu. Odvolací soud k tomu uvádí, že při stanovení hodnoty automobilu by mělo v daném případě postačit, pokud soud I. stupně pro účely této úvahy srovná obvyklou cenu obdobně starého vozu stejného typu v nabídce autobazarů. Při

rozhodování ve věci samé pak soud I. stupně zváží otázku moderace práva žalobce ve smyslu ustanovení § 2953 odst. 1 o. z.

19. V dalším řízení bude soud I. stupně vázán vysloveným právním názorem soudu odvolacího (§ 226 odst. 1 o. s. ř.). V novém rozhodnutí neopomene soud I. stupně rozhodnout též o náhradě nákladů řízení odvolacího (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).
20. Výrok o zastavení řízení nebyl napaden odvoláním žádného z účastníků. Zůstal proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyt samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné /§ 238 odst. 1 písm. k) o. s. ř./.

Praha 20. října 2021

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu